

SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
27.10.2016

Sak:

Prosess for vurdering av UiTs organisasjon

Innstilling til vedtak:

Universitetsdirektøren bes om å videreføre arbeidet med UiTs organisasjon basert på de føringer som fremkom av styrets diskusjon.

Bakgrunn:

I sitt møte 22. september 2016 fremkom det at universitetsstyret ønsket å fatte beslutning om faglig organisering i sitt møte februar 2017, og ba om at det ble fremlagt en plan for en slik prosess til sitt møte 27. oktober.

I forbindelse med arbeidet med vurdering av UiTs organisasjon ble det lyst ut anbud for oppdraget. NIFU vant anbudet, og ble engasjert for å foreta en gjennomgang av organisasjonsstrukturen ved UiT, primært analysert ut fra hvordan den interne organisasjonen ved UiT oppfatter sentrale organisasjonsstrukturer. NIFU leverte sin rapport mandag 3. oktober. I tillegg har det vært satt ned to ekspertutvalg som fikk i oppdrag å foreta en gjennomgang og vurdering av henholdsvis fagområdene samfunnssikkerhet, sikkerhet og beredskap og sosialfagene. Universitetsdirektøren foreslår at disse rapportene ikke behandles som enkeltstående saker, slik at de behandles sammen med den helhetlige prosessen rundt organisering på nivå 2.

NIFU ble bedt om å belyse følgende problemstillinger:

- Hvordan forholdet mellom UiTs tre styringsnivåer (universitetsledelse, fakulteter, institutter) fremmer eller hemmer implementering av universitets strategier og UiTs virksomhet?
- Hvordan sammensetningen av fakulteter, universitets faglige prinsipper for organisering av dette nivået og disse enhetenes størrelse påvirker implementering av universitets strategier og virksomhet?
- Hvordan store geografiske avstander mellom campusene ved universitetet påvirker implementering av universitets strategier og virksomhet, og videre, hvordan kan man sikre god integrasjon av geografisk spredte campuser i universitets samlede virksomhet samt hvilken rolle campusene har og kan ha for universitets regionale ansvar?

Gjennomgangen bygger på analyser av relevante interne dokumenter samt på om lag 30 enkelt – og gruppeintervjuer med tilsatte, ledelse og studenter. De siste inkluderer om lag 100 informanter.

NIFU har med disse utgangspunktene i sin rapport løftet frem tre gjennomgående skillelinjer som preger dagens fakultetsstruktur:

- Små-store fakultet: dagens organisering på fakultetsnivå er preget av enheter med store størrelsesforskjeller. Dette skaper bl.a. utfordringer ved at ressurser fordeles ulikt mellom enhetene, og ved representasjon i ledermøtet.
- Sentrum-periferi: dagens organisasjon er preget av en sentrum-periferi dimensjon, der Tromsø både representerer et geografisk, administrativt og faglig sentrum. Tromsø er også det administrative sentrum for universitetet.
- Høgskole-universitet: den faglige og geografiske sammensetningen av fakultetene ved det nye universitetet rommer også en skillelinje som går mellom de tradisjonelle universitetsfagene og høyskolefagene. Mens høyskolemiljøene tradisjonelt har hatt en utpreget anvendt orientering med sterke bånd til eksterne aktører i regionen, har universitetene hatt en større andel grunnforskning og de har hatt andre samarbeidspartnere og inntjeningskilder enn høyskolemiljøene.

Videre anføres det at dagens organisasjon er strukturert etter både faglige, historiske og geografiske prinsipper. Dette er et resultat av at fakultetsstrukturen ved «gamle» UiT i stor grad er intakt, mens de innfusjonerte høgskolene er sikret innflytelse og posisjon i universitetet gjennom at større miljøer er gitt fakultets – eller avdelingsstatus. Dvs. at de er blitt lagt «utenpå» den etablerte strukturen på nivå 2.

På bakgrunn av sine funn drøfter NIFU 3 alternative organisasjonsmodeller:

1. En faglig organisering basert på de tre overgripende vitenskapsområdene ved universitet
2. En samling av tilgrensende profesjoner og disipliner som legger til rette for faglige synergieffekter mellom beslektede disiplinbaserte fag og profesjonsutdanninger
3. En tematisk organisering av nivå 2 etter strategiske satsningsområder ved universitetet

Når det gjelder de to ekspertutvalgene anbefaler begge disse at de respektive fagmiljøene samles i en faglig enhet, det vil si på instituttnivå under henholdsvis Helsefak og NT-fak.

Universitetsdirektørens vurderinger

UiT er en kompleks organisasjon. Det er en faglig bredde som spenner over alle de tradisjonelle universitetsfagene og de store profesjonsutdanningene. UiT kjennetegnes ved en stor geografisk spennvidde med faglig aktivitet fordelt på seks campus i tre forskjellige fylker. Det er en fakultetsstruktur som bærer preg av at den er «lappet» på ved tre fusjoner, og det er verken ved fusjonene i 2013 eller 2016 gjort en helhetlig vurdering om hvilke premisser som skal ligge til grunn for valgt faglig organisering.

Både rapporten fra NIFU og rapportene fra de to ekspertutvalgene peker på noen sentrale utfordringer for UiT med nåværende organisering. I høringsuttalelsene til ekspertutvalgenes rapporter fremkommer det at det er til dels svært ulike oppfatninger om hvordan fagmiljøene innen samfunnssikkerhet, sikkerhet og beredskap og fagmiljøene innenfor sosialfag bør organiseres. Likeså har de første reaksjonene på NIFU-rapporten vist at det er stort engasjement

rundt disse problemstillingene, og mange meninger rundt hva som vil være en god organisering av UiTs virksomhet. Rapporten fra NIFU og rapportene fra de to ekspertutvalgene gir oss et eksternt blikk på UiTs utfordringer, og vil være nyttige innspill. Det vil i den videre prosessen være viktig å forankre arbeidet med eventuell ny organisering blant studenter og ansatte, og åpne for en prosess der det gis mulighet til å komme med innspill. Det vil også være viktig å ivareta en dialog med interessenter utenfor UiT og spesielt vertskommunene for våre campus.

Universitetsdirektøren mener at det er behov for å se på en overordnet restrukturering av UiTs organisasjon. Det er behov for å finne frem til organisasjonsformer som håndterer utfordringer UiT har i dag i forhold til institusjonsledelse, fragmenterte fagmiljø, fakultet av svært ulik størrelse, helhetlig campusutvikling og en bedring av den strategiske styringsevnen.

Som grunnlag for en vurdering av UiTs organisasjonsstruktur må det ligge noen klare mål for den prosessen som skal gjennomføres. Grunnpremisset for arbeidet må være at UiT skal ha en organisasjon som sikrer at vi kan tilby best mulig utdanning, forskning, innovasjon og formidling. Organiseringen må sikre at vi ivaretar samfunnsmandatet vårt på en god måte, og at vi er sterkt tilstede i landsdelen. Ny organisering må også sikre at det er mulig å ha en sterk ledelse som gis mulighet til å foreta prioriteringer på tvers og innenfor fagområder ut fra strategiske begrunnelser.

Universitetsstyret har skissert at det ønsker å fatte vedtak om faglig organisering i sitt møte 9. februar 2017. Ut fra en slik tidsramme vurderes det at det ikke vil være tilstrekkelig tid til å ha en omfattende prosess med mange arbeidsgrupper lik den prosessen som var ved fusjonen på Tromsøya i 2009. Universitetsdirektøren mener at i behandling av en slik omfattende sak er ønskelig med noe mer tid til å gjennomføre noen helt nødvendige prosesser. Arbeidsgruppene bør gis to måneder til å levere sine rapporter, og det bør i tillegg gis en måned til høring ved UiT og interessenter utenfor UiT. Universitetsdirektøren foreslår derfor at styret behandler saken i sitt møte 9. mars 2017. Med vedtak i dette møtet vil det etter universitetsdirektørens oppfatning fortsatt være tilstrekkelig tid til å lyse ut og tilsette i dekanstillinger.

Det foreslås at prosessen deles opp tidsmessig i to faser. Første del av prosessen med beslutning enten i universitetsstyrets møte i februar eller mars, bør omhandle hvilken fakultetsorganisering UiT skal ha, og hvordan stedlig ledelse og institusjonsledelse skal organiseres. Når vedtak vedrørende dette er fattet, igangsettes en prosess der en tar stilling til underliggende struktur i fakultetene, og fagnære spørsmål knyttet til utdanning, forskning, innovasjon og formidling. Når det gjelder den administrative organiseringen så foreslås denne ivaretatt av universitetsdirektøren. Gjennom ADM 2020 programmet er det allerede kommet forslag som tyder på at det kan være formålstjenlig å endre arbeidsdeling mellom nivåene. Universitetsdirektøren vurderer det slik at det vil være mest hensiktsmessig å knytte eventuelle endringer i den administrative organiseringen til det pågående arbeidet med Adm2020.

Dersom styret ønsker en prosess der en også tar stilling til underliggende struktur og mer fagnære spørsmål knyttet til utdanning, forskning, formidling og innovasjon i samme fase, vil det være behov for en noe lengre tidsramme. Med en slik løsning vil det være behov for å prolongere nåværende styrer og dekaner for å kunne ha en bredere prosess med etablering av flere

arbeidsgrupper. Universitetsdirektøren anbefaler at en da legger opp til beslutning i styrets møte 15. juni 2017.

Universitetsdirektøren vil uansett hvilken tidsramme styret fastsetter søke å legge opp til en best mulig prosess med bred involvering fra ansatte, studenter og interessenter utenfor UiT.

For å kunne håndtere en slik prosess over en så stram tidsramme vurderes det fra Universitetsdirektøren at det vil være formålstjenlig at universitetsstyret skisserer noen rammer for prosessen. Universitetsdirektøren vil i det videre skissere noen premisser som kan ligge til grunn for vurdering av fremtidig fakultetsstruktur.

Det legges forøvrig til grunn at et premiss skal være at den framtidige organiseringen består av færre fakulteter enn dagens. Dette har etter Universitetsdirektørens oppfatning vært et grunnleggende ønske fra styrets medlemmer. Det legges også til grunn at de større campuser utenfor Tromsø, dvs. Alta, Harstad og Narvik, skal ha et inntak til universitetets ledelse.

Størrelse/Like enheter

Fakultetene ved UiT er i dag av svært ulik størrelse. Skal et premiss være at det i størst mulig grad skal være enheter på nivå 2 av mer sammenliknbar størrelse? Skal alle fakulteter ha innslag av både profesjonsutdanninger og disiplinutdanninger?

Faglig integrasjon

NIFU skriver i sin rapport at dagens fakultetsstruktur blant flere oppleves som et hinder for tverrfaglig samarbeid, og at det var for tette skott mellom fakultetene. Skal tverrfaglig samarbeid og faglig integrasjon være et premiss for fremtidig fakultetsstruktur?

Campusovergripende fakultetsstruktur

NIFU anbefaler at alle fakultet skal være campusovergripende det vil si aktivitet på mer enn et campus. Skal det være et premiss at alle fakulteter skal ha aktivitet på mer enn ett campus?

Geografi

UiT har gjennom to fusjoner (HiF 2013 og HiN 2016) etablert fakultet i henholdsvis Alta og Narvik med stedlig dekan og fakultetsstyrer. Uavhengig av faglig organisering må det vurderes hvordan den stedlige dimensjonen ivaretas ved en eventuell endret faglig organisering. Det må sikres at alle campus utvikles i tråd med intensjonene i kongelige resolusjoner, fusjonsplattformer og måldokument for fusjonene, samt at intensjonene i *Stortingsmelding nr. 18 (2014 – 2015): Konsentrasjon for kvalitet* ivaretas. En eventuell ny modell for faglig organisering må også ivareta videre campusutvikling og innflytelse fra campusene inn i UiTs ledelse som et eventuelt alternativ til innflytelse gjennom fakulteter og en avdeling. Blant annet må det avklares hvilken rolle eventuelle viserektorer skal ha i forhold til campus utenfor Tromsø.

Prosess

Universitetsdirektøren foreslår at det etableres to arbeidsgrupper i prosessen med å vurdere ny fakultetsorganisering. Det foreslås at en arbeidsgruppe skal gi forslag til fakultetsstruktur basert

på de premisser styret legger for en slik struktur, og hva et fakultets rolle bør være. Det foreslås videre at det etableres en arbeidsgruppe som skal gi tilråding om hvordan UiT organiserer og styrer sin virksomhet ved campus utenfor Tromsø, samt hvilken innflytelse disse campus bør ha i universitetet. Gruppens mandat må omfatte å definere hva et campus skal være, hvordan man ivaretar stedlig ledelse på campus, og innflytelse på nivå 1 i organisasjonen. Det foreslås at begge arbeidsgruppene gis en tverrfakultær sammensetning og at tillitsvalgte og studenter er representert i begge arbeidsgruppene.

I tillegg anbefales det workshops med utgangspunkt i de to rapportene fra ekspertutvalgene. Dette er uavklarte områder fra fusjonen i 2016 og det er viktig at fagmiljøene samles for å kunne gi innspill til forslagene som ligger i de to utvalgenes rapporter.

Gitt at styret skal fatte vedtak om fakultetsorganisering 9.mars 2017 foreslås følgende tidslinje for prosessen:

<i>Periode</i>	<i>Tiltak</i>
1.11.2016	Etablering av arbeidsgrupper
15.1.2017	Levering av rapporter
20.2.2017	Høringsfrist
9.3.2017	Styresak

Lasse Lønnum
universitetsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Bjarte Toftaker

Vedlegg: